

**TAHAP PEMAHAMAN DAN KESEDARAN
AMALAN GENDER DALAM KALANGAN
KAKITANGAN KEMENTERIAN
PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA, DAN
MASYARAKAT SERTA AGENSI-AGENSI DI
BAWAHNYA**

TAHAP PEMAHAMAN DAN KESEDARAN AMALAN GENDER DALAM KALANGAN KAKITANGAN KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA, DAN MASYARAKAT SERTA AGENSI-AGENCI DI BAWAHNYA

Wan Munira Wan Jaafar (PhD)

Amna Md Noor (PhD),

Nobaya Ahmad

Muhd Dhamir Audi bin Azizul

Fakulti Ekologi Manusia, Universiti Putra Malaysia

ABSTRACT

This study aims to identify a level of understanding and awareness of gender practice among the staff of the Ministry of Women Development, Family and Community, and all agencies under its administration. A total of 2,656 respondents involved in this study. The study employed the quantitative approach and the online survey as its main instrument to gather the primary data of the study. T-test was utilised to test the differences in public awareness, based on gender and it's found that there was a significant difference between gender ($t = -5.054$, $p < 0.001$). Mean score value shows that women's awareness (mean=3.9) were slightly higher, compared to men's awareness (mean=3.77). T-Test also was run to test the difference in an individual's awareness, and it shows that there was a significant difference between gender ($t = -2.63$, $p < 0.01$). The mean score value also shows that women (mean=3.06) were more aware of gender practice; compared to men (mean=2.99). In general, public and personal awareness towards gender practices among the ministry staff and agencies is moderate, and women show a better understanding and awareness towards gender practice compared to men.

Keywords: Gender, gender equality, gender practice, understanding, awareness

PENDAHULUAN

Pengalaman negara maju seperti Sweden menunjukkan bahawa perancangan dan pelaksanaan program berasaskan perspektif gender harus bermula dengan kefahaman dan penerimaan yang kukuh terhadap aspek gender itu sendiri, khususnya oleh penggubal dasar atau pelaksana program. Ini kerana gender merupakan konsep yang wujud daripada kesan sosialisasi dan konstruk budaya. Oleh itu, gender cenderung diinterpretasikan secara berbeza-beza oleh kelompok masyarakat yang berbeza.

Sehubungan ini, satu kajian perlu dilakukan bertujuan untuk meninjau sejauh mana pemahaman dan penerimaan amalan gender wujud dalam kalangan warga Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM). Mengarusperdanakan perspektif gender merupakan strategi berkesan dalam usaha memberi peluang yang sama rata kepada lelaki dan wanita dalam setiap program, polisi atau pelan tindakan di setiap tahap dan bidang. Proses ini penting agar salah satu jantina, terutama wanita tidak ketinggalan, disisihkan atau dinafikan haknya dalam aspek pembangunan dan pelaksanaan polisi.

Walau bagaimanapun, cabaran usaha ini terletak kepada sejauh mana konsep gender difahami dan diterima oleh penggubal dasar dan seluruh warga pelaksana program pembangunan sebagaimana dipertanggungjawabkan kepada KPWKM. Sebagai sebuah entiti yang sentiasa berdepan dengan isu-isu kemasyarakatan, KPWKM memerlukan pegawai yang mempunyai kefahaman dan amalan kesaksamaan gender yang tinggi, terutama semasa menjalankan tugas harian mereka. Namun, sejauh mana tahap pemahaman dan kesedaran gender ini wujud dalam kalangan pegawai pelaksana program adalah tidak diketahui. Justeru, kajian ini dilakukan untuk mendapatkan maklumat yang terperinci bagi menganalisis tahap pemahaman, kesedaran dan amalan warga KPWKM serta agensi-agensinya di bawahnya terhadap isu kesaksamaan gender.

ULASAN LITERATUR

Anthony Giddens (1997), seorang sarjana Sosiologi Barat mendefinisikan gender berdasarkan perspektif bandingan di antara 'jantina' dan 'gender'.

Menurut Giddens, jantina merujuk kepada perbezaan fizikal yang wujud pada seseorang lelaki dan wanita, sementara, gender lebih menumpukan kepada aspek perbezaan psikologi, sosial dan budaya di antara kedua-dua jantina tersebut. Di dalam kajian ini, responden yang merupakan warga kerja di KPWKM dan agensi di bawahnya diuji pemahaman, kesedaran dan penerimaan amalan gender dalam konteks profesional dan juga sosial. Konteks profesional merujuk kepada amalan berkaitan gender semasa melakukan tugas rasmi di kementerian dan agensi sementara konteks sosial pula merujuk kepada pengalaman dan amalan harian mereka di luar waktu bertugas.

Menurut *The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization* (UNESCO), gender merujuk kepada peranan dan tanggungjawab khusus lelaki dan wanita yang wujud dalam lingkungan keluarga, masyarakat dan budaya. Konsep gender ini melibatkan tanggapan terhadap karakter, perangai dan tingkah laku terhadap lelaki dan wanita dalam kelompok tertentu. Haraway (2001) menegaskan lagi perkataan gender adalah perkataan Inggeris yang dipinjamkan dari kata lama Perancis “genre”, yang bermaksud jenis kelamin atau jantina. Dalam *Encyclopedia of Women and Gender*, istilah gender bermaksud perbezaan konsep bagi seseorang lelaki dan wanita (Judith, 2001). Manakala di dalam *Encyclopedia of Human Ecology*, istilah gender merupakan bagaimana seseorang individu bertindak sebagai seorang wanita dan lelaki dalam masyarakat.

Sejak tahun 1950, kajian literatur dan penyelidikan akademik banyak menumpukan kepada isu gender, terutama dalam mengenali definisi sebenar gender dan kaedah untuk membezakan jantina lelaki dan perempuan. Istilah sosiologi gender telah diperkenalkan oleh Money (1955) yang berminat untuk mengkaji isu gender ini secara mendalam. Umumnya, tidak ada definisi konsep yang khusus bagi kesaksamaan gender (Lombardo, Meir & Verloo 2009). Ini kerana kesaksamaan gender dibincangkan mengikut ruang lingkup yang berbeza. Sebagai contoh, pada tahun 1960an, Kesatuan Eropah (EU) mengaitkan kesaksamaan gender dengan ketidakadilan dalam persaingan, pada tahun 1970an dan 1980an konsep kesaksamaan gender digunapakai bagi mengatasi masalah pengangguran dan pada tahun 1990an ia dipromosikan bagi menyokong ekonomi yang berasaskan pengetahuan (*knowledge-based economy*). Akhir-akhir ini, konsep kesaksamaan gender diperluaskan untuk menentang diskriminasi dan meraikan kepelbagaian.

Umumnya, keseksamaan gender bermaksud kedua-dua lelaki dan wanita mempunyai ruang, peluang dan akses yang sama untuk mencapai kesejahteraan dan memenuhi hak asasi kemanusiaan. Lelaki dan wanita juga mempunyai ruang dan peluang yang sama untuk menyumbang kepada pembangunan negara, serta mendapat faedah yang sama hasil pembangunan yang mapan. Menurut Fulcher dan Scott (2007), gender menunjukkan peranan yang berbeza di antara lelaki dan wanita. Pengaruh masyarakat telah menyebabkan beberapa peranan jantina dan ketidaksamaan diamalkan secara absah dari masa ke semasa. Sebagai contoh, kedua-dua jantina secara fizikal mampu belajar untuk memasak dan menjahit, namun masyarakat menentukan bahawa hanya wanita perlu melaksanakan tugas ini. Kedua-dua lelaki dan wanita juga mampu belajar berkaitan mekanikal dan teknikal tetapi pekerjaan tersebut biasanya diberikan kepada lelaki, sesuai dengan faktor fizikal semulajadi mereka.

Di dalam kajian ini, konsep keseksamaan gender diaplikasikan menerusi soalan di dalam borang soal selidik yang merangkumi kefahaman dan kesedaran tentang gender, penerimaan amalan gender dari sudut profesional, penerimaan amalan gender dari sudut sosial, dan pandangan umum mengenai peranan gender. Dalam konsep dan pengertian gender juga terdapat sifat yang diberi tanggapan oleh masyarakat. Contohnya, lelaki lebih kuat berbanding wanita dan wanita lebih lembut daripada lelaki. Sifat-sifat ini telah dikonstruksi daripada masyarakat dan apabila berlaku sesuatu kecelaruan gender (contohnya transgender, lesbian, dan lain-lain), maka sesebuah kelompok masyarakat tidak boleh menerima kecelaruan ini. Oleh itu dapat dinyatakan bahawa konstruksi sosial wujud dalam memberikan dan membezakan ciri-ciri lelaki dan wanita. Ironinya, perbezaan gender boleh menyebabkan jurang sosial yang besar dalam masyarakat. Terlalu banyak isu dalam masyarakat yang tidak pernah selesai. Contohnya seperti masalah pelacuran, penindasan terhadap kaum wanita dan penderaan domestik wujud kerana berlakunya ketidaksaksamaan gender. Oleh itu, sebagai sebuah masyarakat yang progresif, usaha untuk mencapai keseksamaan bagi lelaki dan wanita perlu dipergiatkan supaya tidak ada pihak yang tertinggal dalam arus kemajuan negara.

METODOLOGI KAJIAN

KPWKM selaku kementerian yang bertanggungjawab ke atas isu sosial dan sentiasa berhadapan dengan masyarakat memerlukan pegawai dan kakitangan yang memahami dan mengamalkan kesaksamaan gender dalam melaksanakan tugas harian. Walau bagaimanapun, tahap pemahaman dan amalan warga KPWKM masih belum dapat dikenalpasti. Persepsi umum menyatakan rata-rata rakyat Malaysia mempunyai tahap pemahaman dan amalan gender yang sederhana dan lemah. Menyedari hakikat mengarusperdanakan gender merupakan strategi penting dalam memastikan kesaksamaan gender dapat dicapai, maka adalah sangat penting untuk semua warga KPWKM memahami dan menerima amalan gender. Sehubungan itu, kajian ini adalah signifikan bagi melihat pemahaman, kesedaran dan penerimaan amalan gender dalam kalangan warga KPWKM. Kajian ini bertujuan untuk mengkaji tahap pemahaman, kesedaran dan penerimaan amalan gender dalam kalangan warga KPWKM dan agensi-agensi di bawahnya.

Kajian ini telah menggunakan pendekatan kuantitatif secara survei dengan penggunaan borang soal selidik secara atas talian (*online survey*) sebagai instrumen utama. Soalan soal selidik telah dirangka bersesuaian dengan keperluan dan objektif kajian. Pada awal perancangan, kajian ini hanya melibatkan warga KPWKM dan enam agensi di bawahnya yang berada di Semenanjung Malaysia. Agensi di Sabah dan Sarawak tidak dilibatkan dalam kajian ini kerana pertimbangan faktor kekangan masa dan pelaksanaan yang mungkin akan melebihi tempoh yang diperuntukkan. Walau bagaimanapun, keputusan untuk menjalankan survei dalam talian telah memungkinkan maklum balas diterima daripada responden di kedua-dua negeri tersebut. Oleh itu, penyertaan mereka dalam kajian ini telah diambilkira.

Target populasi kajian adalah seluruh warga KPWKM dan enam agensi di bawahnya iaitu Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM), Jabatan Pembangunan Wanita (JPW), Institut Pengupayaan Wanita Bagi Anggota Pergerakan Negara-negara Berkecuali (NIEW), Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN), Institut Sosial Malaysia (ISM) dan Yayasan Kebajikan Negara (YKN).

Jumlah keseluruhan sampel untuk survei dalam talian ditentukan menggunakan kaedah Persampelan Rawak Berstrata. Pengiraan mudah adalah melalui *The Survey System*. Jumlah populasi responden dikira berdasarkan kepada penepatan darjah keyakinan sebanyak 95% atau julat keyakinan sebanyak 5%. Jumlah anggaran responden berdasarkan pengiraan adalah seramai 1,146 orang bagi keseluruhan agensi. Maklumat pecahan terperinci jumlah responden bagi setiap agensi boleh dilihat pada Jadual 1. Walau bagaimanapun, setelah dilancarkan survei dalam talian, jumlah respon meningkat melepasi 30% daripada jumlah populasi. Ini menjadikan jumlah responden sebenar bagi kajian ini adalah seramai 2,656 orang (Jadual 2).

Pembinaan instrumen bermula pada bulan November 2016 dan dilakukan secara berperingkat sehingga semua instrumen ditambah baik selaras dengan kesesuaian bahasa dan kewajaran soalan. Modifikasi juga telah dibuat dengan teliti ke atas set soalan asal kerana terdapat banyak soalan asal yang dirasakan tidak sesuai dengan sensitiviti budaya dan agama serta skop yang tidak berkaitan. Soalan soal selidik telah diedarkan secara menyeluruh kepada warga KPWK dan agensi berkaitan melalui *link google survey* yang dibangunkan oleh penyelidik kepada alamat emel peribadi di agensi masing-masing. Respon yang dikumpulkan di *google survey web-based* dan borang soal selidik dimasukkan ke dalam perisian *Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)* untuk dianalisis. Soalan soal selidik terbahagi kepada enam bahagian iaitu: bahagian A (Latar Belakang), bahagian B (Kefahaman Tentang Gender) dan bahagian C (Kesedaran Tentang Gender). Instrumen ini telah melalui proses ujian rintis bagi menentukan kesahan (*validity*) dan kebolehpercayaan (*reliability*). Hasil analisis ujian rintis menentukan penyediaan set soalan sebenar yang diguna pakai untuk survei dalam talian yang dibangunkan melalui aplikasi *google survey*.

Jadual 1: Cadangan Agihan Sampel Survei Dalam Talian Berdasarkan *The Survey System*

Institusi	Jumlah Populasi (Orang)	Agihan Sampel Populasi (Orang)
KPWKM	273	184
JKM	6600	361
JPW	202	152
LPPKN	878	266
ISM	86	80
NIEW	28	28
YKN	103	75
JUMLAH	8,170	1,146

Jadual 2: Jumlah Populasi, Cadangan Sampel dan Jumlah Sampel Sebenar

Institusi	Jumlah Populasi (Orang)	Cadangan Sampel Populasi (Orang)	Jumlah Sampel Sebenar (Orang)
KPWKM	273	184	236
JKM	6600	361	1,965
JPW	202	152	153
LPPKN	878	266	213
ISM	86	80	47
NIEW	28	28	14
YKN	103	75	28
JUMLAH	8,170	1,146	2,656

Data dalam Jadual 3 menunjukkan nilai *Cronbach's Alpha* bagi subskala instrumen yang digunakan dalam kajian sebenar. Hasil analisis menunjukkan bahawa instrumen yang telah digunakan untuk mengukur kesedaran gender menunjukkan nilai kebolehpercayaan (*reliability*) yang boleh diterima di mana nilai *Cronbach's Alpha* adalah pada 0.899 (kesedaran awam) dan 0.898 (kesedaran peribadi). Nilai untuk penerimaan gender profesional (keselesaian bekerja dengan individu berlainan jantina) ialah 0.867, penerimaan gender sosial (penerimaan kesaksamaan gender) ialah 0.767 dan pandangan gender umum ialah 0.771. Merujuk kepada cadangan Kaiser Meyer-Olkin (1970), nilai

Cronbach's Alpha yang tidak boleh diterima adalah di bawah nilai 0.5, di mana jika ini berlaku ujian statistik selanjutnya tidak boleh dilakukan.

Jadual 3: Nilai *Cronbach's Alpha* Subskala Instrumen Kajian

Item	Bilangan item	Nilai <i>Cronbach's Alpha</i> (n=339)
Kesedaran Gender Awam	10	0.899
Kesedaran Gender Peribadi	13	0.898

DAPATAN KAJIAN

Pandangan terhadap definisi gender

Rajah 1 menunjukkan dapatan kajian mengenai pandangan terhadap maksud gender. Data menunjukkan separuh (51%) daripada responden mempunyai pandangan yang gender adalah lelaki dan wanita. Hanya 32.8% yang menyatakan bahawa gender adalah mengenai peranan yang dikaitkan dengan lelaki dan wanita. Manakala, 12% responden berpendapat bahawa gender ialah hasil daripada proses sosialisasi dan 4% mengatakan gender adalah sesuatu yang dikaitkan dengan sikap. Keadaan ini adalah berkaitan dengan persepsi bahawa gender adalah terhasil daripada persekitaran sosial dan sosialisasi individu. Dengan kata lain, isu gender adalah sesuatu yang subjektif mengikut individu dan keadaan.

Rajah 1: Pernyataan Kefahaman Terhadap Gender

Jawapan responden lebih berupa pandangan umum masyarakat yang mana ianya bukannya sesuatu yang salah. Walau bagaimanapun, jawapan yang paling tepat ialah jika kita mengaitkan gender dengan peranan yang masing-masing lelaki dan wanita mainkan. Ini adalah berdasarkan pandangan akademik dan pandangan teori dalam pengajian bidang gender.

Seterusnya, perbandingan maksud pernyataan kefahaman terhadap gender telah dianalisis berdasarkan latar belakang responden. Jadual 4 memaparkan taburan pandangan ini. Berdasarkan jantina, kedua-dua jantina lelaki dan wanita menyatakan gender adalah lelaki dan perempuan (51.6% dan 50.5%). Untuk umur, bagi kategori umur 40 hingga 49 tahun, 43.6% menyatakan gender adalah berkaitan dengan peranan lelaki dan wanita. Bagi latar belakang mengikut status perkahwinan, majoriti menyatakan gender adalah lelaki dan wanita mewakili 51% hingga 57% untuk setiap kategori.

Jadual 4: Pernyataan Kefahaman terhadap Gender berdasarkan Latar Belakang Sosio-Demografi Responden

Pernyataan & Profil Demografi Sosial	Gender adalah lelaki dan Wanita	Gender mengenai peranan yang dikaitkan dengan lelaki dan wanita	Gender berkait dengan Sikap	Gender terhasil daripada proses sosialisasi
Jantina				
Lelaki	51.6%	30.4%	5.4%	12.6%
Wanita	50.5%	34.4%	4.1%	11.0%
Umur Responden				
20 - 29 tahun	56.4%	27.0%	5.7%	11.0%
30 - 39 tahun	55.4%	29.6%	4.3%	10.8%
40 - 49 tahun	38.5%	43.6%	3.6%	14.3%
50 - 60 tahun	44.4%	37.5%	5.6%	12.5%
Status Perkahwinan				
Bujang	51.0%	30.2%	5.0%	13.8%
Berkahwin	50.7%	33.5%	4.6%	11.2%
Berceraai	52.6%	35.1%	3.5%	8.8%
Balu/duda	57.6%	27.3%	3.0%	12.1%

Pernyataan1 diklasifikasikan sebagai pemahaman biasa di mana responden mengatakan gender ialah lelaki dan wanita sahaja manakala penyataan kedua ialah diklasifikasikan sebagai pemahaman yang agak mendalam iaitu responden

menghubungkan gender dengan peranan yang dimainkan. Kesimpulan yang dapat dibuat ialah data menunjukkan responden mempunyai definisi yang terlalu umum mengenai gender dan masih mengatakan bahawa gender adalah perkara yang berkisar mengenai lelaki dan wanita sahaja.

Maksud kesaksamaan gender

Kajian ini mendapati majoriti (86%) responden berpendapat bahawa kesaksamaan gender membawa maksud lelaki dan wanita mempunyai ruang, peluang dan akses yang sama untuk berjaya dan sejahtera. Pandangan lain ialah lelaki dan wanita adalah sama taraf serta tiada penindasan antara lelaki dan wanita (masing-masing 7%). Ini membuktikan kefahaman responden terhadap gender adalah berkisar kepada peluang bagi masyarakat menentukan peranan gender yang perlu mereka mainkan. Jawapan yang diberikan ini menunjukkan responden tidak lagi terkongkong dengan definisi kesaksamaan gender yang mengatakan bahawa lelaki dan wanita adalah sama taraf dan dikaitkan dengan penindasan terhadap wanita.

Rajah 2: Pernyataan Pandangan mengenai Kesaksamaan Gender

Jawapan yang mengatakan lelaki dan wanita mempunyai peluang dan akses yang sama adalah jawapan yang paling tepat dari sudut akademik dan kefahaman mengenai kesaksamaan gender. Jawapan ini adalah bertepatan dengan konsep kesaksamaan gender mengikut pandangan akademik (*World Summit for Social Development*, 1995; Bovinic', 1999; Lombardo et al. 2009).

Perbandingan antara jantina menunjukkan wanita lebih memilih jawapan kedua ini (87.3%) dengan perbezaan peratusan yang sedikit tinggi daripada lelaki (84.3%). Berdasarkan kategori umur, kumpulan 40 hingga 49 tahun mempunyai peratusan tertinggi (91.2%) memilih kenyataan ini. Untuk tahap pendidikan tertinggi dan juga gred jawatan, data menunjukkan semakin tinggi tahap pendidikan dan juga gred jawatan, semakin tinggi peratusan yang memilih jawapan kedua ini. Ini menunjukkan bahawa semakin tinggi gred dan tahap pendidikan, semakin tepat kefahaman kakitangan KPWKM mengenai kesaksamaan gender. Seterusnya ialah pandangan berdasarkan agensi di bawah KPWKM, Terdapat dua agensi yang paling tinggi peratusan memilih

jawapan ini iaitu JPW (90.2%) dan NIEW (92.9%). Keadaan ini adalah sangat bertepatan kerana kedua-dua agensi ini ialah merupakan agensi yang terlibat secara langsung dengan isu berkaitan gender di Malaysia.

Tahap kesedaran terhadap gender

Tahap kesedaran terhadap gender telah diukur dengan menggunakan instrumen *Multidimensional Gender Consciousness Questionnaire* (MGCQ) oleh William E. Snell, Jr. & Dr. Georgette Johnson (2004) yang telah dialih bahasa. Tahap kesedaran mengikut instrumen ini adalah terbahagi kepada dua iaitu kesedaran awam dan kesedaran peribadi.

(a) Tahap kesedaran awam dan tahap kesedaran peribadi

Rajah 3 menunjukkan taburan tahap kesedaran awam yang telah dikategorikan kepada tiga; iaitu rendah, sederhana dan tinggi. Data menunjukkan terdapat kesedaran awam yang sederhana (60%) dalam kalangan responden manakala tahap tinggi 23% serta tahap rendah 17%. Tahap kesedaran peribadi pula menunjukkan lebih ramai (68%) responden berada dalam kategori sederhana manakala 14% bagi tahap rendah dan 18% bagi tahap kesedaran tinggi.

*Purata kesedaran awam = 3.08, kesedaran peribadi = 3.03,
sisihan piawai kesedaran awam = 0.77 dan kesedaran peribadi 0.72*

Rajah 3: Taburan tahap Kesedaran Awam dan Peribadi Dalam Kalangan Responden

(b) Taburan tahap kesedaran awam mengikut latar belakang sosio demografi

Jadual 5 dan Rajah 4 pula memaparkan tahap kesedaran awam mengikut latar belakang sosio demografi responden. Secara umumnya, kajian ini mendapati tiada perbezaan yang besar mengenai peratusan tahap kesedaran tringgi untuk semua kategori responden.

Jadual 5: Tahap Kesedaran Awam mengikut Latar Belakang Sosio Demografi

Skor Kesedaran Awam	Tahap Kesedaran		
	Rendah	Sederhana	Tinggi
Jantina responden			
Lelaki	20.1%	54.9%	25.0%
Wanita	13.8%	63.2%	23.0%
Umur responden			
20 - 29 tahun	14.0%	62.2%	23.7%
30 - 39 tahun	15.4%	62.6%	21.9%
40 - 49 tahun	17.4%	59.2%	23.4%
50 - 60 tahun	19.6%	51.9%	28.5%
Status perkahwinan			
Bujang	11.6%	66.9%	21.4%
Berkahwin	17.4%	58.2%	24.4%
Bercerai	19.3%	59.6%	21.1%
Balu/duda	9.1%	63.6%	27.3%

Rajah 4: Tahap Kesedaran Awam mengikut Latar Belakang Sosio Demografi

Bagi aspek jantina, peratusan lelaki yang menunjukkan tahap kesedaran tinggi adalah 25% berbanding wanita 23%. Untuk kategori umur pula, kumpulan yang paling senior iaitu 50 hingga 60 tahun mempunyai peratusan tertinggi iaitu 28.5%. Balu atau janda dilihat lebih tinggi peratusan dalam tahap tinggi iaitu 27.3%.

Taburan tahap kesedaran awam mengikut latar belakang pekerjaan dan pendidikan

Jadual 6 dan rajah 5 menunjukkan tahap kesedaran awam mengikut latar belakang pekerjaan dan pendidikan responden. Secara umumnya, kajian ini mendapati tiada perbezaan yang besar mengenai peratusan tahap kesedaran tinggi untuk semua kategori responden kecuali bagi kategori gred 48 dan ke atas (15.3%), kumpulan yang mempunyai tahap pendidikan tertinggi iaitu Sarjana dan PhD (14.9%), serta kakitangan daripada agensi NIEW menunjukkan peratusan rendah dalam skor tinggi dalam kesedaran awam. Satu lagi agensi yang mempunyai peratusan rendah dalam skor tinggi ini ialah KPWK (19.4%) sendiri.

Jadual 6: Tahap Kesedaran Awam mengikut Latar Belakang Pekerjaan dan Pendidikan

Pekerjaan/Pendidikan	Skor Kesedaran Awam		
	Rendah	Sederhana	Tinggi
Gred Jawatan			
19 dan ke bawah	16.5%	58.6%	24.8%
27, 29 dan 32	16.6%	60.1%	23.3%
41 dan 44	11.9%	65.5%	22.6%
48 dan ke atas	25.5%	59.2%	15.3%
Pendidikan			
PMR	20.3%	57.6%	22.0%
SPM	17.7%	58.0%	24.3%
STPM	19.9%	52.8%	27.2%
Diploma	15.1%	62.6%	22.2%
Ijazah Sarjana Muda	14.0%	61.1%	24.9%
Sarjana & PhD	14.9%	70.2%	14.9%
Agensi Responden			
KPWKM	18.1%	62.5%	19.4%
JPW	6.5%	69.9%	23.5%
NIEW	14.3%	71.4%	14.3%
LPPKN	13.7%	58.8%	27.5%
ISM	14.9%	63.8%	21.3%
JKM	17.1%	58.8%	24.1%
YKN	18.5%	59.3%	22.2%

Rajah 5: Tahap Kesedaran Awam mengikut Latar Belakang Pekerjaan dan Pendidikan

(a) Taburan tahap kesedaran peribadi mengikut latar belakang sosio demografi

Seterusnya, Jadual 7 dan Rajah 6 memaparkan tahap kesedaran peribadi mengikut latar belakang sosio demografi responden. Secara umumnya, dapat disimpulkan bahawa tiada perbezaan yang besar mengenai peratusan tahap kesedaran tinggi untuk semua kategori responden kecuali bagi kumpulan umur 50 hingga 60 tahun (24.2%); iaitu peratusan yang paling tinggi. Manakala, kumpulan yang berstatus cerai merupakan peratusan yang paling rendah (10.5%).

Jadual 7: Tahap Kesedaran Peribadi mengikut Latar Belakang Sosio Demografi

Latarbelakang Sosio-demografi	Skor Kesedaran Peribadi		
	Rendah	Sederhana	Tinggi
Jantina Responden			
Lelaki	18.0%	63.9%	18.1%
Wanita	12.4%	70.0%	17.6%
Umur Responden			
20 - 29 tahun	12.4%	69.1%	18.4%
30 - 39 tahun	14.1%	69.9%	16.0%
40 - 49 tahun	15.6%	68.5%	15.9%
50 - 60 tahun	15.6%	60.2%	24.2%
Status Perkahwinan			
Bujang	10.2%	72.0%	17.9%
Berkahwin	15.7%	66.3%	18.0%
Bercerai	19.3%	70.2%	10.5%
Balu/duda	6.3%	75.0%	18.8%

Rajah 6: Tahap Kesedaran Peribadi mengikut Latar Belakang Sosio Demografi

(b) Taburan tahap kesedaran peribadi mengikut latar belakang pekerjaan dan pendidikan

Jadual 8 dan rajah 7 memaparkan tahap kesedaran peribadi mengikut latar belakang pekerjaan dan pendidikan responden. Secara umumnya, dapat

disimpulkan bahawa tiada perbezaan yang besar mengenai peratusan tahap kesedaran tinggi untuk semua kategori responden kecuali bagi kumpulan gred jawatan tertinggi iaitu gred 48 dan ke atas (10.2%), kumpulan yang mempunyai pendidikan paling tinggi (9.9%) serta responden daripada agensi NIEW (7.7%). Ketiga-tiga kategori responden ini mempunyai peratusan yang rendah dalam skor tinggi berkaitan kesedaran peribadi.

Jadual 8: Tahap Kesedaran Peribadi mengikut Latar Belakang Pekerjaan dan Pendidikan

Latarbelakang Pekerjaan/ Pendidikan	Tahap Kesedaran Peribadi		
	Rendah	Sederhana	Tinggi
Gred Jawatan			
19 dan ke bawah	15.0%	66.3%	18.7%
27, 29 dan 32	15.3%	67.6%	17.0%
41 dan 44	10.2%	72.2%	17.7%
48 dan ke atas	19.4%	70.4%	10.2%
Pendidikan			
PMR	21.8%	60.0%	18.2%
SPM	15.6%	65.9%	18.5%
STPM	18.1%	62.8%	19.1%
Diploma	14.0%	69.7%	16.3%
Ijazah	11.9%	68.9%	19.2%
Sarjana & Kedoktoran	14.9%	75.2%	9.9%
Agensi Responden			
KPWKM	15.3%	66.4%	18.3%
JPW	5.9%	69.1%	25.0%
NIEW	15.4%	76.9%	7.7%
LPPKN	9.4%	75.2%	15.3%
ISM	14.9%	68.1%	17.0%
JKM	15.7%	66.8%	17.5%
YKN	19.2%	61.5%	19.2%

Rajah 7: Tahap Kesedaran Peribadi mengikut Latar Belakang Pekerjaan dan Pendidikan

(c) Tahap kesedaran awam berdasarkan ujian t (t-test)

Jadual 9: Taburan Tahap Kesedaran Awam mengikut Jantina (N=2656)

Jantina	Tahap Kesedaran Awam		
	Rendah	Sederhana	Tinggi
Lelaki	20.1%	54.9%	25.0%
Wanita	13.8%	63.2%	23.0%
Keseluruhan	16.3%	59.9%	23.8%

Ujian t telah dilakukan untuk menguji perbezaan kesedaran awam mengikut jantina dan Jadual 10 menunjukkan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan antara jantina ($t = -5.054, p < 0.001$). Nilai purata skor menunjukkan wanita (purata = 3.9) lebih mempunyai kesedaran awam berbanding lelaki (purata = 3.77).

Jadual 10: Ujian t Antara Lelaki dan Wanita Terhadap Tahap Kesedaran Awam

	Jantina	n	purata	Sisihan Piawai	t	Sig. (2-tailed)
Tahap Kesedaran Awam	Lelaki	1027	3.03	.84	-2.617	.009
	Wanita	1592	3.11	.72		

(d) Tahap kesedaran peribadi berdasarkan ujian t (t-test)

13 item (nilai alpha = 0.898) telah digunakan untuk mengukur tahap kesedaran peribadi terhadap gender. Secara umumnya, seseorang pekerja KPWKM mempunyai tahap kesedaran peribadi yang sederhana.

Jadual 11: Taburan Tahap Kesedaran Peribadi mengikut Jantina

Tahap Kesedaran Awam	Rendah	Sederhana	Tinggi
Lelaki	18.0%	63.9%	18.1%
Wanita	12.4%	70.0%	17.6%
Keseluruhan	14.6%	67.6%	17.8%

(N=2656)

Ujian t telah dilakukan untuk menguji perbezaan kesedaran peribadi mengikut jantina dan Jadual 12 menunjukkan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan antara jantina ($t = -2.63, p < 0.01$). Nilai purata skor menunjukkan wanita (purata = 3.06) lebih mempunyai kesedaran peribadi berbanding lelaki (purata = 2.99).

Jadual 12: Ujian t Antara Lelaki dan Wanita terhadap Tahap Penerimaan Kesedaran Peribadi

	Jantina	n	Purata	Sisihan Piawai	t	Sig. (2-tailed)
Tahap Kesedaran Peribadi	Lelaki	1027	2.99	.793	-2.63	0.008
	Wanita	1580	3.06	.672		

KESIMPULAN

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti pemahaman dan tahap kesedaran tentang gender dalam kalangan warga KPWKM. Data kajian telah dikumpulkan melalui analisis survei dalam talian dan fokus analisis adalah untuk mendapatkan maklumbalas responden dan informan mengenai kefahaman dan tahap kesedaran mereka mengenai gender. Analisis survei dalam talian menunjukkan 51% responden memilih pernyataan “gender adalah lelaki dan wanita” apabila ditanya mengenai pemahaman mereka terhadap maksud gender. Taburan jantina bagi kumpulan responden ini seimbang di antara lelaki dan wanita. Mereka berumur di antara 20 hingga 39 tahun dan mewakili kesemua kumpulan sosial status perkahwinan. Kebanyakan responden berpendidikan PMR dan Diploma, menjawat jawatan gred 32 dan ke bawah serta mewakili agensi KPWKM, JKM dan YKN. 86% responden mempunyai pemahaman yang jelas tentang maksud kesaksamaan gender apabila mereka memilih jawapan yang tepat iaitu “lelaki dan wanita mempunyai peluang dan akses yang sama”. Kumpulan responden ini terdiri daripada golongan wanita, mereka yang berumur 40 - 49 tahun, memiliki pendidikan tinggi dari peringkat Ijazah Sarjana Muda hingga Doktor Falsafah dan menyandang gred jawatan 41 dan ke atas. Berdasarkan latar belakang perkahwinan, kebanyakan mereka adalah berstatus ‘bercerai’ dan mewakili agensi JKM, JPW dan NIEW.

Analisis tahap kesedaran merangkumi tahap kesedaran awam dan tahap kesedaran peribadi. Hasil analisis survei menunjukkan responden mempunyai tahap kesedaran yang sederhana bagi kedua-dua dimensi. Analisis skor tertinggi kesedaran awam didominasi oleh responden lelaki, berumur dalam lingkungan 50 - 60 tahun dan berstatus balu atau duda. Mereka menyandang gred jawatan 19 dan ke bawah, berpendidikan STPM dan kebanyakan dari agensi LPPKN. Bagi skor terendah pula, sekali lagi lelaki mendominasi, juga dari golongan yang berumur 50 - 60 tahun dan berstatus bercerai. Mereka menyandang gred jawatan 48 dan ke atas, tahap pendidikan PMR dan mewakili agensi KPWK dan YKN. Analisis skor tertinggi tahap kesedaran peribadi didominasi oleh golongan lelaki, berumur di antara 50-60 tahun dan berstatus balu/duda. Mereka menyandang gred jawatan 19 dan ke bawah, berpendidikan ijazah sarjana muda dan dari agensi JPW. Skor terendah pula didominasi oleh golongan lelaki, berumur 40-60 tahun dan bercerai. Gred jawatan adalah 40 dan ke atas, berpendidikan PMR dan dari agensi YKN.

RUJUKAN

- Blanchfield, L., & Browne, M. A. (2013). *The United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO)*. Geneva: Congressional Research Service.
- Buvenic', M. (1999). Promoting Gender Equality. *International Social Science Journal*, 51 (162), 567-574.
- Fulcher, J., & Scott, J. (2007). *Sociology*. UK, England: Oxford University Press.
- Giddens, A. (1997). Anthony Giddens on Globalization. *UNRISD News*, 15, 4-5.
- Haraway, D.J. (2001). "Gender" for a Marxist dictionary. The sexual politics of a word. In. Castelli, E.A (Ed.). *Women, Gender, Religion: A reader* (pp.49-75). New York: Palgrave, Springer.
- Judith, W. (Ed.). (2001). *Encyclopedia of women and gender: Sex similarities and differences and the impact of society on gender* (Vol. 2). San Diego, San Francisco, New York, Boston, London, Sydney, Tokyo: Academic Press.
- Lombardo, E., Meir, P. & Verloo, M. (2009). *The Discursive Politics of Gender Equality Strategy, Bending and Policymaking*. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group.

- Money, J. (1955). Hermaphroditism, gender and precocity in hyperadrenocorticism: Psychologic findings. *Bulletin of the Johns Hopkins Hospital*, 96(6), 253-264.
- Shaw, D. J. (2007). World Summit for Social Development, 1995. In *World Food Security* (pp. 328-333). Palgrave Macmillan, London.
- UNDP. (1998). *UNDP 1998 Human Development Report*. New York: United Nations Publications.
- _____. (2014). *UNDP 2014 Human Development Report*. New York: United Nations Publications.
- _____. (2015). *UNDP 2015 Human Development Report*. New York: United Nations Publications.
- United Nation. (2001). *Important concepts underlying gender mainstreaming*. New York: United Nations Publications.